

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

Šentjernejska cesta 6, 8000 Novo mesto

Tel.: (07)332 19 43, gsm.: 031 498 129

Splet: www.kmetijskizavod-nm.si

Novo mesto, 28. 10. 2020

Predelava mesa in neposredna prodaja, možnost za preživetje kmetij

V zadnjih letih smo vse večkrat priča upravičenih negodovanj kmetov, da so cene kmetijskih pridelkov prenizke, da si predelovalna industrija in trgovina režejo prevelik »kos pogače« veliko večji kot v večini ostalih članic Evropske unije.

Na Sindikatu kmetov se ob vsem tem sprašujejo, kako je mogoče, da kmet za 22 mesecev pitanja bika prejme manj kot ostali v verigi, oziroma samo 40 odstotkov od končne prodajne cene, kar je nesprejemljivo. Tako po izračunih prejme kmet za bika s 400 kg mesa le 1.300 evrov, odkupovalci, klavnice in trgovci 60odstotkov, oz. 2000 evrov, vsi skupaj kar 3.300 evrov (*Kristijan Hrastar, Kmečki glas, sept. 2020*).

Zaradi nevzdržnih razmer na trgu kmetijskih pridelkov in vse večje povpraševanje po kakovostni domači hrani, imajo naše kmetije dobre možnosti za predelavo in neposredno prodajo svežega mesa, suho mesnatih in ostalih izdelkov iz mesa predelanih na tradicionalen način. Dejavnost predelave in prodaja mesnih izdelkov neposredno končnemu potrošniku predstavlja za kmetije dodano vrednost osnovnim kmetijskim pridelkom in nudi možnost za dodatno zaposlitev družinskih članov ter večji prihodek na kmetiji.

Na kmetijah se še vedno lahko ohranja tradicija kmečkih kolin in izdelave suhomesnih izdelkov za lastne potrebe, če pa želi kmetija sveže meso in suho mesnate izdelke tudi prodajati, mora priglasiti dopolnilno dejavnost na kmetiji za razsek in predelavo mesa. V okviru osnovne kmetijske dejavnosti lahko kmetija prodaja le žive živali, za vse nadaljnje postopke pa je potrebna priglasitev dopolnilne dejavnosti in registracije živilskega obrata za predelavo.

Dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti se pridobi na pristojni Upravni enoti, če kmetija izpolnjuje vse pogoje za opravljanje dopolnilne dejavnosti določene z Uredbo o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji (Uradni list RS, št. 57/15 in 36/18), z Zakonom o kmetijstvu in ostalimi predpisi. V osmih dneh po pridobitvi dovoljenja mora nosilec dopolnilne dejavnosti prijaviti na FURS način obdavčitve dohodka iz dejavnosti. V skladu s predpisi mora urediti tudi prostore za predelavo mesa in registrirati živilski obrat za predelavo na Upravi za varno hrano veterinarstvo in varstvo rastlin.

Zakonodajne zahteve za predelovalni obrat na kmetiji se smiselno prilagajajo velikosti obrata, zahtevam za izdelavo posameznega mesnega izdelka, številu različnih izdelkov, in tehnologiji predelave. Glede na navedeno je nasvet, kako urediti prostore, da so v obratu izpolnjene osnovne sanitarno – higienske zahteve, lahko le individualen. Pred pričetkom obratovanja je potrebno izdelati za predelovalni obrat na kmetiji program dobre higienske prakse z opisom tehnoloških postopkov, navodili za delovne postopke, analizo tveganj, načrt čiščenja in vzpostaviti potrebne evidence.

Izobrazba nosilca dopolnilne dejavnosti ni zakonsko predpisana, vendar lahko uspešno opravlja dejavnost le strokovno usposobljen, zato se priporoča udeležba na tečajih in izobraževanjih, ki jih poleg svetovanja organiziramo za kmetovalce.

Za vse informacije s področja dopolnilnih dejavnosti kmetiji, za pomoč pri izvedbi investicij, pri kandidiranju na javne razpise ter izdelavi programov dobre higienske prakse je kmetom na voljo pomoč strokovne skupine za dopolnilne dejavnosti na Kmetijsko gozdarskem zavodu Novo mesto.

Terezija Lavrič, svetovalka za kmečko družino
in dopolnilne dejavnosti